

DIREKTIVA 2014/54/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 16. aprila 2014****o ukrepih za lažje uresničevanje pravic, podeljenih delavcem v okviru prostega gibanja delavcev****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 46 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Prosto gibanje delavcev je temeljna svoboda državljanov Unije in eden od stebrov notranjega trga v Uniji, kot je določeno v členu 45 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Izvajanje te svobode je nadalje razvito s pravom Unije, katerega cilj je zagotoviti dosledno uresničevanje pravic, ki so podeljene državljanom Unije in njihovim družinskim članom. „Družinski člani“ bi bilo treba razumeti enako, kot je ta pojem opredeljen v točki 2 člena 2 Direktive 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, ki se uporablja tudi za družinske člane obmejnih delavcev.
- (2) Prosto gibanje delavcev je tudi ključen element za razvoj dejanskega trga dela v Uniji, ki delavcem omogoča, da se preselijo na območja, kjer primanjkuje delovne sile ali z boljšimi zaposlitvenimi možnostmi, več ljudem pomaga najti delovna mesta, ki bolje ustrezajo njihovemu znanju in spretnostim, ter odpravlja ozka grla na trgu dela.
- (3) Prosto gibanje delavcev daje vsakemu državljanu Unije, ne glede na njegovo stalno prebivališče, pravico, da se prosto preseli v drugo državo članico ter tam dela in/ali prebiva zaradi zaposlitve. Ščiti ga pred diskriminacijo na podlagi državljanstva v zvezi z dostopom do zaposlitve, zaposlitvenimi in delovnimi pogoji, zlasti v zvezi z plačilom, odpuščanjem ter davčnimi in socialnimi ugodnostmi, saj mu v skladu z nacionalnim pravom, prakso in kolektivnimi pogodbami zagotavlja enako obravnavanje v primerjavi z državljani zadevne države članice. Take pravice bi morali brez diskriminacije uživati vsi državljani Unije, ki uveljavljajo pravico do prostega gibanja, tudi stalni, sezonski in obmejni delavci. Prosto gibanje delavcev je treba razlikovati od svobode opravljanja storitev, ki zajema pravico podjetij do opravljanja storitev v drugi državi članici, pri čemer lahko svoje delavce začasno napotijo v drugo državo članico, da tam opravljajo delo, potrebno za opravljanje storitev v zadevni državi članici.
- (4) V členu 45 PDEU so določene materialne pravice delavcev Unije in njihovih družinskih članov, ki uveljavljajo pravico do prostega gibanja, ki so podrobneje določene v Uredbi (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ UL C 341, 21.11.2013, str. 54.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 12. marca 2014 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 14. aprila 2014.

⁽³⁾ Direktiva 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in bivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL L 158, 30.4.2004, str. 77).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji (UL L 141, 27.5.2011, str. 1).

- (5) Učinkovito uveljavljanje svobode prostega gibanja delavcev pa je še vedno velik izziv in mnogi delavci Unije se zelo pogosto ne zavedajo svojih pravic do prostega gibanja. Med drugim so lahko delavci Unije tudi zaradi svojega potencialno bolj občutljivega položaja pri selitvi v drugo državo članico še vedno žrtve neupravičenega omejevanja ali oviranja pri uveljavljanju pravice do prostega gibanja, denimo zaradi nepriznavanja kvalifikacij, diskriminacije na podlagi državljanstva in izkoriščanja. Med pravom in njegovo uporabo v praksi je torej vrzel, ki jo je treba odpraviti.
- (6) Komisija je julija 2010 v sporočilu z naslovom „Ponovna potrditev prostega gibanja delavcev: pravice in pomembne spremembe“ poudarila, da bo preučila načine za reševanje novih potreb in izzivov, zlasti ob upoštevanju novih vzorcev mobilnosti, s katerimi se soočajo delavci Unije in njihovi družinski člani. Poleg tega je navedla, da bo v okviru nove strategije za notranji trg pretehtala, kako spodbuditi in okrepiti mehanizme za učinkovito izvajanje načela enakega obravnavanja delavcev Unije in njihovih družinskih članov, ki uveljavljajo pravico do prostega gibanja. Komisija je tudi povzela razvoj zakonodaje in sodne prakse, zlasti glede osebnega področja uporabe prava Unije o prostem gibanju delavcev in glede vsebine pravic, ki jih imajo delavci Unije in njihovi družinski člani.
- (7) Komisija je v poročilu o državljanstvu EU iz leta 2010 z naslovom „Odpravljanje ovir za pravice državljanov EU“ z dne 27. oktobra 2010 opredelila različno in nepravilno uporabo prava Unije o pravici do prostega gibanja kot eno glavnih ovir za državljane Unije pri učinkovitem uveljavljanju pravic na podlagi prava Unije. Komisija je v skladu s tem napovedala, da namerava sprejeti ukrepe, s katerimi „bo olajšala prosto gibanje državljanov EU in njihovih družinskih članov iz tretjih držav s strogim izvajanjem pravil EU, vključno s pravili o nediskriminaciji, spodbujala dobre prakse in boljše poznavanje pravil EU na terenu ter povečala razširjanje informacij državljanom EU o njihovih pravicah do prostega gibanja“ (ukrep 15 iz poročila o državljanstvu EU iz leta 2010). Poleg tega je v poročilu o državljanstvu EU iz leta 2013 z naslovom „Državljeni EU: vaše pravice, vaša prihodnost“ Komisija obravnavala potrebo po odpravi upravnih ovir in poenostavitvi postopkov za državljane Unije, ki prebivajo, delajo in potujejo v drugih državah članicah.
- (8) Komisija je v sporočilu z dne 18. aprila 2012 z naslovom „K okrepanju s številnimi novimi delovnimi mesti“ napovedala, da bo: predložila zakonodajni predlog za podporo mobilnim delavcem (obveščanje in svetovanje) pri uveljavljanju pravic, ki izhajajo iz PDEU in Uredbe (EU) št. 492/2011, in pozvala države članice, naj: povečajo ozaveščenost o pravicah, ki jih pravo Unije zagotavlja glede nediskriminacije, enakosti spolov in prostega gibanja delavcev, in dostop do teh pravic ter delovna mesta v javnem sektorju odprejo za državljane Unije in jim olajšajo dostop do njih v skladu s pravom Unije, kot ga razlaga Sodišče Evropske unije. Sodišče se v zvezi s tem dosledno drži stališča, da je treba omejitev dostopa do nekaterih delovnih mest v javnih službah, tako da so na voljo samo državljanom posamezne države članice, razlagati restriktivno, saj velja samo za delovna mesta, ki zajemajo neposredno ali posredno udeležbo pri izvajanju javnopravnih pooblastil in dolžnosti, namenjenih varovanju splošnih interesov države ali drugih javnih organov.
- (9) Ustrezna in učinkovita uporaba in izvrševanje člena 45 PDEU in Uredbe (EU) št. 492/2011 ter poznavanje pravic so ključni elementi za varstvo pravic in enako obravnavanje delavcev Unije in njihovih družinskih članov, medtem ko slabo izvrševanje zmanjšuje učinkovitost veljavnih predpisov Unije na tem področju ter ogroža pravice in varstvo delavcev Unije in njihovih družinskih članov.
- (10) Bolj učinkovita in enotna uporaba pravic, ki jih pravila Unije zagotavljajo v zvezi s prostim gibanjem delavcev, je nujna tudi za pravilno delovanje notranjega trga.
- (11) Uporabo in spremljanje pravil Unije o prostem gibanju delavcev bi bilo treba izboljšati, da bi zagotovili boljšo obveščenost delavcev Unije in njihovih družinskih članov, pa tudi delodajalcev, javnih organov in drugih oseb, ki jih to zadeva, o pravicah do prostega gibanja in odgovornostih ter tako pomagali delavcem Unije in njihovim družinskim članom in jih zaščitili pri uveljavljanju navedenih pravic ter odpravili izogibanje tem pravilom s strani javnih organov in javnih ali zasebnih delodajalcev. V zvezi s tem lahko države članice upoštevajo tudi učinke povečane mobilnosti, kot je „beg možganov“ in „beg mladih“.
- (12) Da bi države članice zagotovile pravilno uporabo materialnih pravil Unije o prostem gibanju delavcev in za spremljanje skladnosti z njimi, bi morale sprejeti ustrezne ukrepe za zaščito delavcev Unije in njihovih družinskih članov, ki uveljavljajo pravico do prostega gibanja, pred diskriminacijo na podlagi državljanstva ter kakršnim koli neutemeljenim omejevanjem ali oviranjem pri uveljavljanju te pravice.

- (13) Zato je primerno določiti posebna pravila za učinkovito izvrševanje ter omogočiti boljšo in enotnejšo uporabo materialnih pravil, ki urejajo prosto gibanje delavcev na podlagi člena 45 PDEU in Uredbe (EU) št. 492/2011. Pri zagotavljanju spoštovanja te temeljne svoboščine bi bilo treba upoštevati načelo enakosti moških in žensk in prepoved diskriminacije delavcev Unije in njihovih družinskih članov na kakršni koli podlagi, kot je določeno v členu 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina).
- (14) V tem smislu bi morali imeti delavci Unije in njihovi družinski člani, ki so bili izpostavljeni diskriminaciji na podlagi državljanstva ali kakršnemu koli neupravičenemu omejevanju ali oviranju pri uveljavljanju pravice do prostega gibanja, zagotovljeno dejansko in učinkovito sodno varstvo. Kadar države članice določijo upravne postopke kot pravno sredstvo, bi morale zagotoviti, da je vsako upravno odločitev mogoče izpodbijati pred sodiščem v smislu člena 47 Listine. Ob upoštevanju pravice do učinkovitega pravnega varstva bi morali biti delavci Unije zaščiteni pred neugodnim obravnavanjem ali posledicami, ki nastanejo zaradi pritožbe ali postopka, katerega cilj je zagotovitev spoštovanja pravic, zaščiteneh s to direktivo.
- (15) Da bi zagotovili učinkovitejše ravni varstva, bi bilo treba tudi združenja in druge pravne osebe, vključno s socialnimi partnerji, pooblastiti za sodelovanje v postopkih, ki jih določijo države članice, v imenu vseh domnevnih žrtev ali v njihovo podporo, če te s tem soglašajo. To ne bi smelo posegati v nacionalna postopkovna pravila v zvezi z zastopanjem in obrambo pred sodišči ter druga pooblastila in kolektivne pravice socialnih partnerjev, predstavnikov delojemalcev in delodajalcev, na primer tista v zvezi z izvrševanjem kolektivnih pogodb, kadar je to ustrezno, vključno s tožbami v kolektivnem interesu, v skladu z nacionalnim pravom ali prakso. Za zagotovitev učinkovitega pravnega varstva in brez poseganja v obstoječe mehanizme kolektivne obrambe, ki so na voljo socialnim partnerjem, ter nacionalno pravo ali prakso, naj države članice preučijo izvajanje skupnih načel za mehanizme kolektivnih opustitvenih in odškodninskih tožb.
- (16) V skladu s sodno prakso Sodišča bi morala biti nacionalna pravila o rokih za zagotovitev spoštovanja pravic iz te direktive oblikovana tako, da uveljavljanje teh pravic zaradi njih ne bi bilo praktično nemogoče ali pretirano težavno.
- (17) Boljša zaščita pred diskriminacijo na podlagi državljanstva bi bila zagotovljena že s tem, da bi v vsaki državi članici obstajali učinkoviti organi z ustreznim strokovnim znanjem, ki bi bili pristojni za spodbujanje enakega obravnavanja, analizo težav, s katerimi se srečujejo delavci Unije in njihovi družinski člani, preučitev možnih rešitev in zagotavljanje posebne podpore le-tem. Pristojnosti teh organov bi morale med drugim vključevati zagotavljanje neodvisne pravne in/ali druge pomoči delavcem Unije in njihovim družinskim članom, kot je zagotavljanje pravnih nasvetov o uporabi ustreznih pravil Unije in nacionalnih pravil o prostem gibanju delavcev, informacij o pritožbenih postopkih ter pomoč pri varstvu pravic delavcev in njihovih družinskih članov. Vključuje lahko tudi pomoč v pravnih postopkih.
- (18) Vsaka država članica bi morala sama odločiti, ali dodeliti naloge, ki se izvedejo v skladu s to direktivo, zgoraj navedenim organom, ali pa te naloge dodeliti obstoječim organom s podobnimi cilji na nacionalni ravni, kot je na primer spodbujanje prostega gibanja oseb, izvajanje načela enakega obravnavanja ali zaščita pravic posameznika. Če se država članica odloči razširiti pristojnosti obstoječega organa, bi morala temu organu zagotoviti zadostna sredstva za učinkovito in ustrezno izvajanje že dodeljenih in dodatnih nalog. Kadar se naloge dodelijo več kot enemu organu, bi morale države članice zagotoviti njihovo ustrezno usklajenost.
- (19) Države članice bi morale zagotoviti, da eden ali več navedenih organov deluje kot kontaktna točka in da sodeluje z ustreznimi kontaktnimi točkami v drugih državah članicah in z njimi izmenjuje informacije, kot so kontaktni podatki vseh organov, pravna sredstva in kontaktni podatki združenj, organizacij ali drugih pravnih subjektov, ki zagotavljajo informacije in storitve delavcem Unije in njihovim družinskim članom. Na voljo javnosti bi moral biti seznam kontaktnih točk.
- (20) Države članice bi morale spodbujati sodelovanje med organi, ki so jih imenovala na podlagi te direktive, ter obstoječimi informacijskimi in podpornimi storitvami, ki jih zagotavljajo socialni partnerji, združenja, organizacije ali drugi ustrezni pravni subjekti, kot so organizacije, pristojne za urejanje koordinacije v skladu z Uredbo (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, po potrebi pa tudi inšpektorati za delo.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 166, 30.4.2004, str. 1).

- (21) Države članice bi morale zagotoviti spodbujanje sinergij z že vzpostavljenimi informacijskimi in podpornimi orodji na ravni Unije, v ta namen pa bi morale zagotoviti tudi tesno sodelovanje obstoječih ali novoustanovljenih organov z uveljavljenimi informacijskimi in podpornimi storitvami, kot so Tvoja Evropa, SOLVIT, Evropska podjetniška mreža, enotne kontaktne točke in EURES, po potrebi pa tudi čezmejna partnerstva EURES.
- (22) Države članice bi morale spodbujati dialog s socialnimi partnerji in z ustreznimi nevladnimi organizacijami za odpravo in preprečevanje neupravičenega omejevanja in oviranja pravice do prostega gibanja ali različnih oblik diskriminacije na podlagi državljanstva.
- (23) Države članice bi morale ugotoviti, kako bi državljane Unije, kot so delavci, študenti in novi diplomanti, pa tudi delodajalci, socialni partnerji in druge zainteresirane strani, lahko oskrbele z zlahka dostopnimi ustreznimi informacijami o določbah te direktive in Uredbe (EU) št. 492/2011, vključno z informacijami o organih, imenovanih na podlagi te direktive, ter o razpoložljivih pravnih sredstvih in varstvu. Države članice bi morale sprejeti ukrepe za zagotovitev teh informacij v več kot enem uradnem jeziku Unije, upoštevajoč zahteve na trgu dela. To ne bi smelo posegati v zakonodajo držav članic o rabi jezikov. Te informacije bi lahko zagotovili z individualnim svetovanjem in bi morale biti zlahka dostopne prek storitev Tvoja Evropa in EURES.
- (24) Za lažje zagotavljanje spoštovanja pravic, ki jih določa pravo Unije, bi bilo treba Direktivo Sveta 91/533/EGS⁽¹⁾ dosledno izvajati in spremljati.
- (25) V tej direktivi so določene minimalne zahteve, kar državam članicam omogoča, da uvedejo ali ohranijo ugodnejše določbe. Države članice imajo tudi možnost razširiti pristojnosti organizacij, ki so jim poverjene naloge, povezane z zaščito delavcev Unije pred diskriminacijo na podlagi državljanstva, tako da njihove pristojnosti zajemajo tudi pravico do enakega obravnavanja brez diskriminacije na podlagi državljanstva vseh državljanov Unije, ki uveljavljajo pravico do prostega gibanja, in njihovih družinskih članov, kakor je določena v členu 21 PDEU in v Direktivi 2004/38/ES. Izvajanje te direktive ne bi smelo upravičevati nikakršnega poslabšanja trenutnih razmer v posameznih državah članicah.
- (26) Učinkovito izvajanje te direktive pomeni, da bi se morale države članice pri sprejemanju ustreznih ukrepov za izpolnitev svojih obveznosti iz te direktive sklicevati na to direktivo ali pa sklic nanjo navesti ob uradni objavi izvedbenih ukrepov.
- (27) V skladu s skupno politično izjavo držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih z dne 28. septembra 2011 se države članice zavezujejo, da bodo uradnemu obvestilu o ukrepih za prenos v upravičenih primerih priložile enega ali več dokumentov, v katerih bo pojasnjeno razmerje med sestavnimi elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je predložitev takšnih dokumentov v zvezi s to direktivo upravičena.
- (28) Komisija bi morala po preteku določenega časa za izvajanje te direktive pripraviti poročilo o njenem izvajanju in zlasti oceniti, ali je treba pripraviti kakršne koli predloge za zagotovitev doslednejšega izvrševanja prava Unije o prostem gibanju. Komisija bi morala v tem poročilu obravnavati morebitne težave, s katerimi se soočajo mladi diplomanti, ki iščejo zaposlitev po vsej Uniji, in tisti zakonci delavcev Unije, ki prihajajo iz tretjih držav.
- (29) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana z Listino, zlasti svobodo izbire poklica in pravico do dela, pravico do nediskriminacije, zlasti na podlagi državljanstva, pravico do kolektivnih pogajanj in ukrepov, poštene in pravične delovne pogoje, pravico do svobode gibanja in prebivanja ter pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča. Direktivo je treba izvajati v skladu z navedenimi pravicami in načeli.
- (30) Ta direktiva spoštuje različne modele trga dela v državah članicah, vključno z modeli trga dela, ki jih urejajo kolektivne pogodbe.
- (31) Ker cilja te direktive, in sicer določitev splošnega skupnega okvira ustreznih določb, ukrepov in mehanizmov, potrebnih za boljšo in enotnejšo uporabo ter zagotovitev spoštovanja pravic v zvezi s prostim gibanjem delavcev, zagotovljenih s PDEU in Uredbo (EU) št. 492/2011, v praksi, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinka ukrepa lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 91/533/EGS z dne 14. oktobra 1991 o obveznosti delodajalca, da zaposlene obvesti o pogojih, ki se nanašajo na pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje (UL L 288, 18.10.1991, str. 32).

subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Predmet urejanja

V tej direktivi so določeni ukrepi, ki spodbujajo enotno uporabo in zagotovitev spoštovanja v praksi pravic, zagotovljenih s členom 45 PDEU in s členi 1 do 10 Uredbe (EU) št. 492/2011. Ta direktiva se uporablja za državljane Unije, ki uveljavljajo te pravice, in njihove družinske člane (v nadaljnjem besedilu: delavci Unije in njihovi družinski člani).

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za naslednje vidike prostega gibanja delavcev iz členov 1 do 10 Uredbe (EU) št. 492/2011:

- (a) dostop do zaposlitve;
- (b) zaposlitvene in delovne pogoje, predvsem glede plačila, odpuščenja, zdravja in varnosti pri delu ter, če postane delavec Unije brezposeln, glede vrnitve na delovno mesto ali ponovne zaposlitve;
- (c) dostop do socialnih in davčnih ugodnosti;
- (d) članstvo v sindikatih in pravico do izvolitve v svete delavcev;
- (e) dostop do usposabljanja;
- (f) dostop do nastanitve;
- (g) dostop do izobraževanja, vajeništva in poklicnega usposabljanja za otroke delavcev Unije;
- (h) pomoč, ki jo zagotavljajo zavodi za zaposlovanje.

2. Področje uporabe te direktive je enako področju uporabe Uredbe (EU) št. 492/2011.

Člen 3

Varstvo pravic

1. Države članice zagotovijo, da so, po morebitnem uveljavljanju pravic pred drugimi pristojnimi organi, vključno s postopki poravnave, kadar so ti primerni, vsem delavcem Unije in njihovim družinskim članom na voljo sodni postopki, s katerimi se zagotovi spoštovanje obveznosti iz člena 45 PDEU in iz členov 1 do 10 Uredbe (EU) št. 492/2011, če menijo, da so bile oziroma da so njihove pravice do prostega gibanja neupravičeno omejene in ovirane ali da jim je bila storjena krivica, ker ni bilo upoštevano načelo enakega obravnavanja, in sicer tudi potem, ko se je razmerje, v katerem se je zgodilo zatrjevano omejevanje in oviranje ali diskriminacija, že končalo.

2. Države članice zagotovijo, da lahko združenja, organizacije, vključno s socialnimi partnerji, ali drugi pravni subjekti, ki imajo v skladu z merili iz njihovega nacionalnega prava, prakse ali kolektivnih pogodb pravni interes za zagotavljanje skladnosti s to direktivo, v imenu delavcev Unije in njihovih družinskih članov ali v njihovo podporo, če ti s tem soglašajo, sodelujejo v vseh sodnih in/ali upravnih postopkih za zagotovitev spoštovanja pravic iz člena 1.

3. Odstavek 2 se uporablja brez poseganja v druga pooblastila in kolektivne pravice socialnih partnerjev, predstavnikov delojemalcev in delodajalcev, kjer je to ustrezno, vključno s pravico do tožbe v kolektivnem interesu, v skladu z nacionalnim pravom ali prakso.

4. Odstavek 2 se uporablja brez poseganja v nacionalna postopkovna pravila v zvezi z zastopanjem in obrambo pred sodišči.

5. Odstavka 1 in 2 tega člena se uporabljata brez poseganja v nacionalne predpise o rokih za zagotovitev spoštovanja pravic iz člena 1. Vendar pa ti nacionalni roki ne smejo biti takšni, da bi bilo uveljavljanje teh pravic zaradi njih praktično nemogoče ali pretirano težavno.

6. Države članice sprejmejo v nacionalnem pravnem sistemu potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so delavci Unije zaščiteni pred neugodnim obravnavanjem ali škodljivimi posledicami, ki nastanejo kot odziv na pritožbo ali postopek, katerega cilj je zagotovitev spoštovanja pravic iz člena 1.

Člen 4

Organi za spodbujanje enakega obravnavanja in za zagotavljanje podpore delavcem Unije in njihovim družinskim članom

1. Vsaka država članica določi eno ali več struktur ali organov (v nadaljnjem besedilu: organi), zadolženih za spodbujanje, analizo, spremljanje in podpiranje enakega obravnavanja delavcev Unije in njihovih družinskih članov brez diskriminacije na podlagi državljanstva ali neupravičenega omejevanja ali oviranja njihove pravice do prostega gibanja, in zagotovijo vse potrebno za ustrezno delovanje takšnih organov. Ti organi lahko delujejo v okviru obstoječih organov na nacionalni ravni, ki imajo podobne cilje.
2. Države članice zagotovijo, da pristojnosti navedenih organov vključujejo:
  - (a) nudenje ali zagotavljanje neodvisne pravne in/ali druge pomoči delavcem Unije in njihovim družinskim članom, brez poseganja v njihove pravice ter pravice združenj, organizacij in drugih pravnih subjektov iz člena 3;
  - (b) delovanje kot kontaktna točka za ustrezne kontaktne točke v drugih državah članicah za namene sodelovanja in izmenjave ustreznih informacij;
  - (c) opravljanje ali naročanje neodvisnih raziskav in analiz v zvezi z neupravičenim omejevanjem in oviranjem pravice do prostega gibanja ali diskriminacijo delavcev Unije in njihovih družinskih članov na podlagi državljanstva;
  - (d) zagotavljanje objave neodvisnih poročil in pripravo priporočil o vseh vprašanih v zvezi s takšnim omejevanjem in oviranjem ali diskriminacijo;
  - (e) objavo relevantnih informacij v zvezi z uporabo pravil Unije o prostem gibanju delavcev na nacionalni ravni.

V zvezi s točko (a) prvega pododstavka je pomoč, ki jo organi zagotavljajo v pravnih postopkih, brezplačna za osebe, ki nimajo zadostnih sredstev, v skladu z nacionalnim pravom ali prakso.

3. Države članice sporočijo Komisiji nazive in kontaktne podatke kontaktnih točk in vse posodobljene informacije ali spremembe v zvezi z njimi. Komisija vodi seznam kontaktnih točk in ga da na voljo državam članicam.
4. Države članice zagotovijo, da obstoječi ali novoustanovljeni organi poznajo in lahko uporabljajo obstoječe informacijske in podporne storitve na ravni Unije, kot so Tvoja Evropa, SOLVIT, EURES, Evropska podjetniška mreža in enotne kontaktne točke, ter sodelujejo z njimi.
5. Kadar se naloge iz odstavka 2 dodelijo več kot enemu organu, države članice zagotovijo, da se te naloge ustrezno usklajujejo.

Člen 5

Dialog

Države članice spodbujajo dialog s socialnimi partnerji in z ustreznimi nevladnimi organizacijami, ki imajo v skladu z nacionalnim pravom ali prakso legitimen interes za prispevanje k boju proti neupravičenemu omejevanju in oviranju pravice do prostega gibanja in proti diskriminaciji delavcev Unije in njihovih družinskih članov na podlagi državljanstva, z namenom uveljavljanja načela enakega obravnavanja.

Člen 6

Dostop do informacij in razširjanje informacij

1. Države članice zagotovijo, da se osebe na njihovem celotnem ozemlju, ki jih to zadeva, zlasti delavci in delodajalci Unije, seznanijo s predpisi, sprejetimi na podlagi te direktive in členov 1 do 10 Uredbe (EU) št. 492/2011, in sicer z vsemi ustreznimi sredstvi.
2. Države članice v več kot enem uradnem jeziku Unije zagotovijo jasne, brezplačne, zlahka dostopne, celovite in najnoveše informacije o pravicah, ki jih pravo Unije zagotavlja v zvezi s prostim gibanjem delavcev. Te informacije bi morale biti zlahka dostopne tudi prek storitev Tvoja Evropa in EURES.

Člen 7**Minimalne zahteve**

1. Države članice lahko uvedejo ali ohranijo predpise za zaščito načela enakega obravnavanja, ki so ugodnejše od določb te direktive.
2. Države članice lahko zagotovijo, da pristojnosti organov iz člena 4 te direktive, zadolženih za spodbujanje, analizo, spremljanje in podpiranje enakega obravnavanja delavcev Unije in njihovih družinskih članov brez diskriminacije na podlagi državljanstva, zajemajo tudi pravico do enakega obravnavanja brez diskriminacije na podlagi državljanstva vseh državljanov Unije, ki uveljavljajo pravico do prostega gibanja, in njihovih družinskih članov v skladu s členom 21 PDEU in Direktivo 2004/38/ES.
3. Izvajanje te direktive nikakor ne more biti zadosten razlog za znižanje ravni varstva delavcev Unije in njihovih družinskih članov na področjih, za katera se uporablja, brez poseganja v pravico držav članic, da se odzovejo na spremembe razmer z uvedbo zakonov in drugih predpisov, ki se razlikujejo od tistih, veljavnih na dan 20. maja 2014, pod pogojem da so skladni s to direktivo.

Člen 8**Prenos**

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 21. maja 2016. Besedilo navedenih predpisov nemudoma posredujejo Komisiji.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji predložijo besedila temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 9**Poročilo**

Komisija do 21. novembra 2018 predloži poročilo o izvajanju te direktive Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, da se po potrebi predloži potrebne spremembe.

Člen 10**Začetek veljavnosti**

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 11**Naslovniki**

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 16. aprila 2014

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

D. KOURKOULAS